

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Drda Glass, spol. s r. o.,** se sídlem Příšovice 124, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 11. 9. 2012, č. j. 9254/12-1200-501918, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 23. 11. 2012, č. j. 59 Af 25/2012 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předmět a dosavadní průběh řízení

[1.] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením napadeným nyní projednávanou kasační stížností odmítl žalobu brojící proti v záhlaví označenému rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem. Jakkoliv v této věci rozhodovalo Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, je třeba uvést, že ke dni 31. 12. 2012 bylo toto ředitelství zrušeno zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky. Jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně, přičemž dle ustanovení § 20 odst. 2 cit. zákona platí, že jsou-li v rozhodnutích vydaných při správě daní uvedeny

územní finanční orgány, zde tedy Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, rozumí se jimi orgány finanční správy příslušné dle zákona č. 456/2011 Sb. (v tomto případě tedy Odvolací finanční ředitelství). Nejvyšší správní soud proto podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“) v řízení o kasační stížnosti jednal s tímto orgánem.

[2.] Důvodem odmítnutí žaloby krajským soudem podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tzn. pro nesplnění podmínek řízení, byla skutečnost, že dne 12. 11. 2012 v 15.34 hod. bylo do datové schránky soudu doručeno podání stěžovatele, učiněné prostřednictvím daňového poradce Ing. Borise Pospíšila a označené jako „Žaloba proti správnímu orgánu – Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem“. Obsahem tohoto blanketního podání však bylo toliko označení soudu, vůči němuž podání směřuje; označení žalobce, jeho zástupce a žalovaného; specifikace napadeného správního rozhodnutí a příloh (plná moc, zmocňující Ing. Borise Pospíšila k zastupování žalobce v řízení před krajským soudem a kopie napadeného rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem č.j. 9254/12-1200-501918).

II. Podstata napadeného usnesení krajského soudu

[3.] Krajský soud podanou žalobu usnesením napadeným nyní projednávanou kasační stížností odmítl pro neodstranitelnou překážku řízení a věcí se meritorně nezabýval. Konstatoval, že za překážku řízení považuje neuvedení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Soud totiž zjistil, že citované rozhodnutí žalovaného bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 13. 9. 2012 a dvouměsíční lhůta k podání žaloby tak končila 13. 11. 2012. Za této situace tedy soud, jakkoliv postupoval neprodleně, již nemohl stěžovatele vyzvat k odstranění vad podání, spočívajících v absenci – byť i jediného – žalobního bodu, protože tyto vady nemohly být reálně do 13. 11. 2012 odstraněny.

III. Obsah kasační stížnosti

[4.] Podstata argumentace stěžovatele spočívá v tom, že pokud komunikace mezi soudem a stěžovatelem probíhala prostřednictvím datové schránky, nebylo lze vyloučit, že stěžovatel by na výzvu soudu byl schopen řádně zareagovat do 24:00 hod. dne 13. 11. 2012, když vadné, blanketní podání soudu došlo dne 12. 11. 2012 v 15.34 hod. Proto stěžovatel považuje stěžovatel napadené usnesení krajského soudu za nezákonné a navrhuje, aby bylo zrušeno a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV. Vlastní argumentace soudu

[5.] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti. Důvod, který stěžovatel uplatnil [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.], je odepření přístupu k soudu, spočívající v tom, že krajský soud namísto meritorního projednání a rozhodnutí podané žaloby ji odmítl, přičemž stěžovatele předtím nevyzval k odstranění jejích vad. Předmětem přezkumu činěného zdejším soudem je proto výlučně otázka posouzení zákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

[6.] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že stěžovatel nerozporuje skutkové okolnosti řízení před krajským soudem. Stěžovatel sám přiznává, že pochybením jeho zástupce došlo k tomu, že krajskému soudu dne 12. 11. 2012 doručil pouze blanketní návrh, bez uvedení jakéhokoliv žalobního bodu. Rovněž potvrzuje, že tento návrh byl krajskému soudu doručen tohoto dne prostřednictvím datové schránky v 15:34 hod. s tím, že posledním dnem lhůty pro podání žaloby byl den následující, tedy 13. 11. 2012.

[7.] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle jeho ustálené judikatury musí žaloba vždy (byť třeba i jen v nejhrubších rysech) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce rozhodnutí napadá. Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být tento nedostatek podmínek řízení odstraněn, a to ve lhůtě pro podání žaloby, na rozdíl od konkretizace v žalobě již uvedeného žalobního bodu (viz např. rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publ. pod č. 113/2004 Sb. NSS, rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 – 42, veškerá judikatura NSS je dostupná na www.nssoud.cz; srov. také nález Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2000 sp. zn. III. ÚS 236/99, publ. pod č. 5/2000 Sb. nál. a usn., sv. č. 17, str. 35 a na http://nalus.usoud.cz).

[8.] Nejvyšší správní soud vyhodnotil - ve shodě s napadeným usnesením krajského soudu - žalobu jako blanketní. Žaloba totiž musí obsahovat [§71 odst. 1 písm. d), § 75 odst. 2 věta první s. ř. s] žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Na tomto požadavku je v důsledku uplatnění dispoziční a koncentrační zásady, ovládající správní soudnictví, nutno trvat a soud není oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu (viz zejména citovaný rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58). V nyní projednávaném případě stěžovatel tuto svoji povinnost, jejíž splnění je nezbytné pro meritorní přezkum žaloby, nesplnil, což ostatně ani sám nerozporuje.

[9.] Nejvyšší správní soud, který hodnotí zákonnost postupu krajského soudu a jeho rozhodnutí, kterým byl návrh odmítnut, dospěl k závěru, že napadené usnesení není nezákonné. Jak totiž opakovaně uvedl zdejší soud, *„pokud jde o nezbytnost výzvy k doplnění žalobního bodu, tak Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno“* (viz rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 2 As 69/2008 - 148, anebo ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, č. 113/2004 Sb. NSS).

[10.] Smyslem ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. je totiž upozornit podatele na vady podání, vyzvat ho k jejich odstranění, dát podateli možnost k odvrácení nepříznivých následků spojených s neodstraněním vad a o těchto následcích jej poučit. Lze-li nějakou vadu podání odstranit jen v zákonem omezené a neprominutelné lhůtě, má smysl vyzvat k takovému doplnění jen za předpokladu, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a racionální. Nelze tedy vyloučit, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních

prostředků, byla skutečně učiněna až v posledních dnech či zcela výjimečně v poslední den lhůty k podání žaloby. Jak nicméně konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010 – 60, *„procesní postup účastníků řízení včetně toho, zda žalobce podá žalobu až v samém závěru lhůty, kdy tak může učinit, souvisí s jeho procesní odpovědností a musí nést případné důsledky, které z jeho vlastního načasování takových kroků plynou.“* Podáním učiněným v blanketní podobě až v odpoledních hodinách předposlední den zákonné lhůty tedy stěžovatel podstoupil riziko, že soudu nezbude dostatečný prostor pro úplnou a důslednou aplikaci postupu směřujícího k odstranění vad podání v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s.

[11.] Pokud za této situace soud stěžovatele nevyzýval k odstranění vad žaloby (což by se muselo stát v řádu pouze několika hodin), a namísto toho nejprve zjišťoval, kdy končí lhůta k podání žaloby (hned 13. 11. 2012), nelze jeho postup označit za nezákonný; byť nezákonným by samozřejmě tento postup nebyl ani tehdy, pakliže by tak soud učinil a namísto zjišťování včasnosti žaloby nejprve stěžovatele vyzval, aby obratem odstranil její vady. I pro tyto případy totiž platí zásada, že každý je povinen si svoje práva střežit sám. Soud nemohl ani přehlédnout, že stěžovatel byl zastoupen kvalifikovanou osobou, která především se měla podobné chyby vyvarovat, a že povinnost v žalobě uvést den doručení napadeného správního rozhodnutí plyne přímo ze zákona [§ 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], což však stěžovatel v blanketní žalobě rovněž neučinil.

[12.] Postup krajského soudu v této konkrétní věci nemůže být protizákonný ani proto, že informaci o tom, kdy bylo doručeno rozhodnutí žalovaného a kdy tedy i končí lhůta k podání žaloby, obdržel až dne 21. 11. 2012, tedy v době, kdy by již stejně k případným uplatněným žalobním bodům nemohl ze shora popsaných důvodů vůbec přihlížet.

[13.] Za této situace Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[14.] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly; proto jim Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu